

ПРЕС КЛИПИНГ

30-31. март 2019.

НАСЛОВИ

Штрајк поштара блокирао писма(стр.2+3)

Укидају се казнени поени за превремену пензију? (стр.4)

Васпитачицама по 20.000 динара(стр.4)

Индустријска производња у фебруару мања него 2018. године(стр.5)

Тлачење радништва се у Србији негује у тишини(стр.5)

СИВА ЗОНА Најцрњи грађевинарство, трговина, адвокатске услуге(стр.7)

Подстицај развоју предузетништва: Прва година без пореза и доприноса(стр.8)

Штрајк поштара блокирао писма

В. Н.

Расте број притужби огорчених грађана на брзину испорука и блокаду пошиљки због вишедневне обуставе рада у поштама. Око 11.500 шалтерских радника, курира, возача примају између 32.000 и 39.000 динара

СВЕ веће поштанске јединице у Србији обуставиле су рад у потпуности или затварају шалтере до два сата дневно. Пошиљке се већ недељу дана не испоручују на време, док се платни промет још увек одвија нормално. Док руководство и запослени размењују оптужбе, писмима и пакетима потребно је и три пута више времена до одредишта.

Према речима Зорана Павловића, председника Самосталног синдиката поштанских радника, на челу штрајка су запослени а не синдикат. Радници су незадовољни висином зарада, а захтевају да се плате повећају до републичког просека и то не из државне касе, већ из сопствених средстава.

- Због лоше политике трпе и корисници признаје Павловић. - Све пошиљке радници примају, али пошиљаоци потписују да им није важан рок испоруке.

Тренутна ситуација никако не иде наруку грађанима, а колико штрајк поштара ремети свакодневни живот говори и пример оних који су прошле недеље послали документацију препорученом поштом послодавцу на конкурс за посао. Документа им, тврде, неће стићи на време, односно стићи ће по истеку рока.

- Разумем људе који штрајкују ако су незадовољни и траже неке реалне бенефиције, али ми је невероватно да све стане - истиче један од оштећених.

Оштећени који су се јавили нашој редакцији тврде да поштари и курири ПостЕкспресс-а примају пакете, али их не шаљу на адресе.

- Они очекују да ће на овај начин натерати државу и управу да им подигну плате и почну да брину о својим радницима - каже наш читалац. - Треба се борити за своја права, али ја сам остао и без новца и без робе, ко ће то и када да ми надокнади?

На питања "Новости" упућена руководству "Поште Србије" да ли због штрајка има проблема у испоруци, одговор - нисмо добили. У саопштењу које су раније упутили медијима стоји да "није дошло до поремећаја рада шалтера у поштама и корисницима су без сметње пружене услуге на шалтерима пошта на читавој територији Србије".

ОБЕЋАВАЈУ РАСПОДЕЛУ ДОБИТИ

НАДЗОРНИ одбор је на седници одржаној 25. марта донео одлуку о расподели добити свим запосленима у износу од 475 милиона динара и ту одлуку упутио на усвајање Влади Србије. Очекује се усвајање одлуке, чиме би делом био побољшан социјално-економски положај запослених. Одлуку о повећању зарада не може да донесе предузеће, јер ову област уређује Закон о буџетском систему.

Укидају се казнени поени за превремену пензију?

Ј. Ж. С.

Држава ће се после пет година од увођења пенала, први пут озбиљно позабавити овим проблемом. Министарства рада и финансија припремају своје предлоге мера СТАВ државе о казним поенима за превремени одлазак у пензију биће познат у наредних двадесетак дана. Нова седница Социјално-економског савета биће одржана средином априла, а ово ће бити једно од главних питања дневног реда. Тако ће се држава после пет година од увођења пенала, први пут озбиљно позабавити овим проблемом. Најављено је да ће до тада и министарства рада и финансија изаћи са својим предлозима и могућностима.

Зоран Михајловић, потпредседник Већа Савеза самосталних синдиката Србије, покретач ове иницијативе, сматра да је успео да надлежнима "приближи причу" и да се овај проблем ближи решењу.

- Нелогично је да неко ко је 40 година одвајао доприносе због недовољног броја година старости плаћа пенале - каже наш саговорник. - Казнени поени се могу обрачунавати док пензионер не достигне старосну границу од 65 година, а онда би их требало укинути. Није у реду да неко буде кажњен целог живота.

Михајловић наглашава да се углавном ради о људима који нису својом вољом отишли у превремену пензију, већ су им предузећа "пала" у стечај, као и они су са минималном зарадом били принуђени да напусте радно место. Многи од њих, тврди он, нису знали да ће бити донет нови закон.

- Према нашим проценама око 33.000 људи тренутно прима пензију са пеналима до 20 процената, а чак 80 одсто њих су напустили радно место уз социјални програм - истиче Михајловић. - Број оних који су се одлучили за превремену пензију после доношења закона је знатно мањи.

Фискални савет, међутим, недавно је оценио да уколико желимо стабилан пензијски систем, казнени поени за превремено пензионисање не смеју да се укину и ублажавају, већ је неопходно стриктно поштовање измена Закона о ПИО из 2014. године.

- Уколико би биле усвојене контрапродуктивне законске измене, попут популистичких захтева за укидање или ублажавање пенала за превремено пензионисање, поново би дошло до финансијске дестабилизације - сматрају у Фискалном савету.

БЕЗ ШТЕТЕ ЗА БУЏЕТ И ФОНД ПИО

МИНИСТАР за рад Зоран Ђорђевић је после седнице СЕС-а најавио "дубинску анализу" проблема. Михајловић сматра да та анализа подразумева у ствари рачуницу колико ће то државу да кошта.

- Мислимо да то није велики издатак за државну касу и ПИО фонд - каже он. - Верујемо да ће држава имати слуха за људе који су на ивици егзистенције и који годишње због прописа губе две целе пензије.

Васпитачицама по 20.000 динара

Београд исплатио солидарну помоћ запосленима у предшколским установама

ЗАПОСЛЕНИМА у 17 београдских предшколских установа је исплаћена солидарна помоћ Града Београда у износу од по 20.000 динара, изјавио је градски секретар за образовање и дечју заштиту Славко Гак.

За више од 9.000 запослених, Град је издвојио 200,8 милиона динара помоћи, саопштио је градски Секретаријат за информисање.

- Испоштовали смо договор постигнут са синдикатима радника предшколских установа, да у првој половини године буде исплаћена помоћ запосленима. Важно нам је да знају да ценимо њихов труд, они то заслужују и новац је исплаћен чим су се стекли услови за то - рекао је Гак. Он је истакао да су у току преговори са синдикатима предшколских установа у вези са садржајем новог колективног уговора.

- Овај документ ће даље побољшати положај запослених у важној струци. Бавиће се, пре свега, условима рада у вртићима, али и новим бенефицијама које се могу увести за све запослене - рекао је Гак.

Он је захвалио Самосталном синдикату радника предшколског васпитања и образовања Београда и Гранском синдикату просветних радника Србије "Независност" на сарадњи.

Индустријска производња у фебруару мања него 2018. Године

Индустријска производња у Србији у фебруару 2019. већа је за 2,4 одсто него у фебруару 2018. године, а у односу на просек 2018. године мања је за 7,4 одсто, саопштио је данас Републички завод за статистику.

Индустријска производња у периоду јануар – фебруар 2019. године, у поређењу са истим периодом 2018. мања је за 1,4 одсто.

У односу на фебруар прошле године, прерађивачка индустрија бележи раст од 3,8 одсто, док снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација бележи пад од 1,3 одсто, као и рударство – пад од 1,4 одсто.

Резултати за јануар и фебруар ове године у поређењу са истим периодом 2018. говоре да су снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација у паду од 5,7 одсто, а рударство за 6,5 одсто.

Индустријска производња у фебруару 2019. у односу на исти месец претходне године, показује раст у производњи енергије (6,1 одсто), производа за широку потрошњу (4,2 одсто), капиталних производа (3,4 одсто), и нетрајних производа за широку потрошњу (2 одсто).

У саопштењу се наводи да је највећи утицај на раст индустријске производње у фебруару 2019. године, у односу на исти фебруар 2018. имале су: производња деривата нафте, прехранбених производа, машина и опреме, производа од неметалних минерала и производња производа од гуме и пластике.

"Жене говоре", публикација Удружења за радна права жена Роза из Зрењанина, о суровим условима рада у Србији

Тлачење радништва се у Србији негује у тишини

Пише: М. М. Стевановић

Њих тринаест у једној смени шило је фирмирану одећу, за коју послодавац није имао лиценцу. Лети није дозвољавао коришћење расхладних уређаја, па је у хали био пакао, а зими није укључивао грејање.

Шиле су у зимским јакнама и дувале у прсте како би се загрејале. Биле су закључане, јер се газда плашио инспекције... Говорио им је да ће их с платом изненадити после Нове године. Међутим, првог радног дана после празника стигле су им коверте у којима је уместо плате била радна књижица.

Љуте одлазе до фирме, где затичу своје ствари избачене испред врата. Траже помоћ од институција, пријављују полицији, инспекцији рада, али власник је затворио фирму на том месту, изнајмио нови простор и под другим именом поново започео производњу. Још увек без санкција, судски поступак ни после три године није готов.

Ово је тек једна у мору прича о суровом положају жена на тржишту рада у Србији, које су сакупиле и објавиле Весна Ђорђевић и Милица Лупшор, побуњене раднице, активисткиње и чланице зрењанинског удружења Роза. Под теретом искуства радничког живота, с јаким осећајем за правду, кренуле су пут градова Србије у сусрет другим радницама из којих су извлачиле приче о понижењима, уценама, експлоатацији, сиромаштву, мобингу, ћутању. Јер, речима истраживачице Гордане Стојаковић, тлачење радништва се у Србији негује у тишини.

„Могу непосредно да сведочим да су се присутни у Суботици, Крагујевцу, Крушевцу... у неверици стидели поступака моћника који су црвеним тракама обележавали жене које имају менструацију јер су по некој чудовишној, мизогиној идеји тиме јавно промовисали њихову мању продуктивност тј. зараду“, наводи Стојаковић у уводу ове студије.

Радна жена данас устаје са страхом и леже са страхом: да ли ће изгубити посао, да ли ће дан на послу протећи без стреса и понижавања, да ли ће плата бити на време, да ли ће моћи деци да плати ужину, да ли ће преживети са тако мало новца до следеће плате... На послу ћути и трпи, код куће је опет чека посао око спремања хране, чишћења, бриге за децу...

Када раде преко омладинских задруга (иако имају више од 30 година, и тиме крше закон), или агенција које део њиховог прихода стављају у сопствене џепове, послодавци уштеде, јер не плаћају све доприносе, а појединци се богате на рачун тих жена. Оне годинама имају уговоре на одређено или о привременим и повременим пословима, без годишњих одмора, боловања, без плаћеног ноћног и прековременог рада.

„Ради се у три смене по осам сати, али без и једног слободног дана некада и више месеци. Дневница је мала, до скоро само 800 дин, али се ноћни и прековремени не плаћају, а дешавало се да нека жена не дође, па онда неку од нас оставе да радимо и по две смене. Покушавала сам свуда да пронађем посао где ће ме пријавити, али нико неће да ме прими, кажу да сам матора“.

У трговинским ланцима или услужним радњама раде по 10-14 сати дневно за минималац.

„Власник фирме је повећавао обим посла, али није повећавао и број нас које радимо. За сваку грешку нам је одузимао део плате, па често нисам добијала ни минималац. Топли оброк, регрес и путне трошкове није исплаћивао, мада смо све потписивале да смо их примиле. За годишњи одмор смо имале највише недељу дана, док је газда водио сате као да смо још увек на одмору. Готово свакодневно трпимо вербалне нападе. Нема раднице која бар једном није отплакала због увреда и понижавајућих речи нашег газде.“

Раде и болесне да не би добиле отказе, јер би онда њихове породице остале без прихода. Чистачица у пекари је радила „за 5.000 динара и једну векну хлеба“, коју некад не добије јер се све прода.

„Када сам се разболела, он је нашао другу жену, и ја сада немам никаквих прихода.“

Самохрана мајка двоје деце, која не добија алиментацију, иако болесна, носи тешке гајбе у супермаркету, бојећи се отказа ако тражи лакше место.

„Истоварам камионе који донесу робу, па када се укочим, одем до Хитне, примим ињекцију, и вратим се да наставим.“

Уз сва кршења Закона о раду, изложене су и мобингу и дискриминацији, која почиње већ на самом разговору за посао: „Тражимо младе, а не бабе“, речено је једној 43-годишњакињи. Мање су плаћене од мушкараца за исту врсту рада, теже долазе до посла, раде на слабије плаћеним радним местима, теже напредују. Али, и висока професионална способност и напредовање имају цену: „Директор схвата да сам ја претња њему и његовом статусу, па почиње да организује малу хајку на мене.“

Кад јавно иступе и говоре о тлачењу и неплаћеном раду, буду санкционисане, остану без посла, док подршка колега и колегиница који су у истом положају изостаје: „Када сам јавно испричала ово на једној трибини, колеге су престале да причају са мном, а жене из другог погона су ме нападе да нисам требала да износим њихову срамоту, не схватајући да је то срамота фирме, а не њихова.“

Стране инвестиције

Пуно се прича о страним инвеститорима и хиљадама радних места, али не и о томе какви су услови рада у тим фабрикама, и да се већина њих, после законског рока које имају, затварају а раднице опет остају на улици. Осим тога, отварају се радна места које у њиховим земљама неће нико да обавља, јер се ради о „прљавим“ индустријама или мануелним пословима, који су овде много мање плаћени.

„Није нам био плаћен прековремени рад, нисмо имале потребну заштиту на раду, а ако би се нека жена разболела, добијала је отказ. Норме су високе и веома мали број жена је могао да их испуни, а добијале смо само минималац.“

Наше прекарне раднице у иностранству

Пошто је у Србији готово немогуће наћи посао, млади одлазе у земље Европске уније, или чак и на друге континенте, у потрази за послом, и многи од њих се труде да тамо и остану. Задње две године је све више жена које одлазе на неколико месеци да раде у иностранство, највише у Немачку и Словачку. Има и лоших и добрих искустава, неке су задовољне статусом који су имале тамо, зарадама које су им исплаћиване, али већина њих говори и о прековременом раду. Ипак, иако им је напорно, кажу да су за тај рад адекватно плаћене.

„Свакодневна одрицања, несигурност, рад дужи од десет сати дневно, мала плата, све то ме је натерало да одем у иностранство и тамо покушам да себи нешто приуштим. Отишла сам у Аустрију да радим на црно, али сам рачунала на сигурну и пристојну зараду. То је значило да током три месеца радим у једној кладионици, 10-12 сати дневно, само недељом слободан дан, без радног стажа и без здравственог осигурања, за 50 евра дневно. Нимало није лако нити једноставно, али сам бар била добро плаћена и могла сам да вратим све дугове, па чак мало да уштедим.“

СИВА ЗОНА Најцрњи грађевинарство, трговина, адвокатске услуге

Истраживање Националне алијансе за локални економски развој, које је спровео „Ипсос стратегијски маркетинг“, показало је да око 20 одсто предузећа у Србији, односно свака пета фирма, послује у сивој зони, а највећи њихов број је из области грађевинарства, трговине, угоститељства и адвокатских услуга.

У истраживању су учествовала 252 предузећа, односно предузетника, од којих је сваки трећи истакао да држава нема довољне капацитете да сузбије сиву економију и да је то једино објашњење за несметано пословање нерегистрованих фирми мимо закона. Процент представника привреде који управо то наводе као главни разлог зашто држава толерише пословање у сивој зони знатно је већи него 2017. године. Наиме, почетком ове године такво уверење имало је 36 одсто привредника, док их је пре две године било 20 одсто, или сваки пети. Привредници који су учествовали у истраживању оцењују да је у грађевинарству чак 53 одсто сиве економије, у трговини 41 проценат, угоститељству 38, а у адвокатским услугама 32. У здравственим услугама тај проценат је 18, занатским услугама и поправкама 17 одсто,

пољопривреди и прехранбеној индустрији 16, транспорту 12, текстилној индустрији 11 и у другим делатностима шест процената.

Сваки трећи привредник истакао је да би пријавио фирму која послује у сивој зони надлежним органима, а то би пре свега била Пореска инспекција, а потом Тржишна. Надлежној инспекцији нелегалне фирме пријавило би 11 одсто привредника, Инспекцији рада њих осам одсто, МУП-у седам процената, док би два процента привредника ту појаву пријавило Ветеринарској инспекцији.

Неопходно смањити порезе

Потпредседник НАЛЕД-овог Савеза за фер конкуренцију и руководиоца Одељења за пореске и правне послове у компанији КПМГ Игор Лончаревић истиче да смањење пореског оптерећења рада и подстицајне мере за легално пословање насупрот репресивним остају један од приоритета привреде и Савеза за фер конкуренцију.

– Очекујемо да се то рефлектује у новом националном програму и акционом плану за сузбијање сиве економије, који Влада Србије треба да усвоји до краја марта – навео је Лончаревић.

НАЛЕД-ово последње истраживање показало је и да сваки други привредник верује у то да ће предузеће које послује у сивој зони бити откривено, док сваки четврти сматра да ће, након што буде откривено, бити и кажњено, а петина верује да ће та казна бити наплаћена. Вероватноћу да ће фирма која послује у сивој зони једном бити откривена исказало је 47 одсто испитаних привредника.

Привредници су у поменутом истраживању већином изнели став да у значајној мери избегавају плаћање пореза и доприноса на зараде – 62 одсто, затим локалне и републичке таксе, еколошке, комуналне и оне за грађевинско земљиште – 45 одсто, порез на добит – 41, ПДВ – 32, царине – 14, акцизе – 13 одсто и остало девет процената. Дакле, највише се избегава плаћање пореза и доприноса на зараде, што, иначе, привредници сматрају главним узроком сиве економије и траже да се они смање.

Од 252 предузећа која су учествовала у истраживању, око 73 одсто привредника изјавило је да својим радницима уплаћују пуне доприносе, 27 одсто њих навело је да то чини делимично, с тим што је било и осам одсто оних који уопште не плаћају доприносе радницима. Чак 89 одсто привредника истакло је да њихови радници имају сталне уговоре о раду, а само један проценат је признао да има раднике који тренутно раде без уговора.

Љ. Малешевић

Подстицај развоју предузетништва: Прва година без пореза и доприноса

НОВИ САД: Они који имају идеје, али не и довољно новца за покретање сопственог бизниса, од краја прошле године, уз постојеће мере које држава предузима да би допринела развоју предузетништва, могу рачунати на још једну – ослобођање плаћања пореза и доприноса у првој години пословања, речено је на јучерашњем скупу „Стартуј легално”, одржаном на Факултету техничких наука у Новом Саду.

Циљ те мере је подстицај развоју предузетништва и легалног пословања, као и стицање радног искуства, а могу је користити млади који су у претходној години завршили средњу или вишу школу или факултет, као и незапослени који су дуже од шест месеци на евиденцији Националне службе за запошљавање. Студенти су могли да чују како се та пореска олакшица може користити и који су практични кораци за покретање сопственог бизниса.

Веома мало младих људи у Србији одлучује се за покретање самосталног бизниса, а једна од највећих препрека је то што су одмах на старту трошкови велики јер месечно за порезе и доприносе треба издвојити од око 13.000 до око 32.000 динара, рекла је Ирена Ђорђевић из НАЛЕД-а.

Како је додала, уз олакшицу у првој години пословања сигурно је да је шанса за успех на тржишту већа, а ту субвенцију је до краја прошле године већ искористило 470 људи.

Зарада коју предузетник или оснивачи привредног друштва себи исплаћују месечно не сме бити виша од 37.000 динара јер се у супротном губи право на поменути субвенцију. Та олакшица може се користити само једном и истовремено немају право на друге пореске олакшице, међу којима су и субвенција за запошљавање и samozapošljavanje. Новац за плаћање пореза и доприноса биће издвојен из буџета, а основица је 23.921 динар, што је најнижа месечна основица за плаћање доприноса, а уколико се посао прекине у току године када олакшице важе, корисник нема никаквих дугова.

Добар ветар у леђа за младе људе

Окупљени млади људи показали су интерес да сазнају што више о тој подстицајној мери за почетнике – од тога како да се што брже и лакше покрене бизнис, до корака које треба направити да се региструју, а на многе је дестимулативно утицало то што нема могућности паушалног пореза.

По речима економисткиње Наташе Тасић, која је тренутно незапослена, и то што таква олакшица постоји добар је корак јер младим људима значајно олакшава почетак рада и истовремено их учи послу.

Та мера је сигурно добар ветар у леђа за младе људе да се упусте у самосталан бизнис јер они понекад немају довољно храбости за то, каже студент четврте године ФТН-а Жељко Поповић.

Како додаје, ово што је чуо знаће да искористи, нада се, на најбољи начин.

По речима Миљивоја Јовановића из Удружења ЕНЕКА, које помаже почетницима при започањању посла, на основу те олакшице почетницима у пословању биће далеко лакше да раде и да направе прве кораке у самосталном бизнису.

Уштеде које се током године уз ту олакшицу остварују достижу око 250.000 динара, које ће моћи да се уложе у сопствени бизнис, а они који то ураде, стећи ће веома важно искуство, рекао је Јовановић.

Делатности за које је до сада, додао је, показано највеће интересовање су прехрамбена и прерађивачка индустрија, као и ИТ сектор.

Д. Млађеновић